

Evoluția pieței: Aluminiiu și articole (CN 76) — 2015–2025

Introducere

Categoria CN 76 grupează aluminiiu sub formă brută, semifabricatele și o gamă largă de articole finite, de la folii subțiri la construcții complexe. În perioada 2015–2025, comerțul extracomunitar al Uniunii Europene cu aceste produse a trecut prin transformări profunde: deficitul comercial s-a adâncit puternic, dependența de importuri a crescut, iar harta partenerilor s-a reconfigurat după 2022. Prețurile au înregistrat un șoc sincronizat în 2022, iar structura pe segmente de produs evidențiază o specializare a UE pe segmentul produselor cu valoare adăugată, în paralel cu o creștere explozivă a exporturilor de deșeuri de aluminiiu.

1. Adâncirea deficitului comercial și presiunea prețurilor

Deficitul comercial s-a adâncit constant, ajungând să se dubleze ca magnitudine până în 2025

Comparativ cu 2015, valoarea importurilor extra-UE de aluminiiu și articole din aluminiiu a crescut cu 62,2 %, de la 20,0 mld. EUR la 32,5 mld. EUR în 2025, în timp ce exporturile au avansat doar cu 40,0 %, de la 13,6 mld. EUR la 19,0 mld. EUR (situația generală a comerțului). Această dinamică a dus balanța comercială de la un deficit de –6,4 mld. EUR la –13,4 mld. EUR, o deteriorare de 109,2 %. Creșterea volumului importurilor (+18,6 %) a fost doar ușor mai rapidă decât cea a exporturilor (+12,0 %), ceea ce arată că presiunea asupra deficitului a venit în mare parte din efectul de preț.

Prețurile de import au escaladat mai repede decât cele de export, în special în 2022

Prețul mediu ponderat al importurilor a urcat cu 36,8 %, de la 2 384 EUR/tonă la 3 260 EUR/tonă, în vreme ce prețul exporturilor a crescut cu 25,0 %, de la 3 953 EUR/tonă la 4 942 EUR/tonă. Diferența reflectă atât modificarea mixului de produse, cât și tensiunile globale de pe piața aluminiiului, care au culminat în 2022 când prețul importurilor a atins un vârf de 3 805 EUR/tonă, iar cel al exporturilor 5 140 EUR/tonă.

Rata de dependență netă de importuri a urcat de peste patru ori

Indicatorul „net import reliance” (ponderea importurilor nete în consumul aparent) a trecut de la doar 2,8 % în 2015 la 11,5 % în 2024, o creștere de 314 % (indicatorul de dependență). În același timp, intensitatea comercială totală a scăzut de la 51,7 % la 36,4 %, iar propensiunea la export s-a redus de la 34,0 % la 17,2 %, semnalând faptul că producția internă a UE — ale cărei date rămân fragile și marcate de estimări — a alimentat preponderent cererea internă, în timp ce necesarul suplimentar a fost acoperit prin importuri.

2. Redesenarea hărții partenerilor comerciali: diversificare și reorientare strategică

Rusia s-a prăbușit ca furnizor, în timp ce China, Islanda și Turcia au devenit piloni ai importurilor

Cel mai spectaculos recul s-a înregistrat pe importurile din Federația Rusă, a căror valoare a scăzut cu –71,5 %, de la 2,64 mld. EUR la doar 0,75 mld. EUR. În paralel, China a urcat cu 71,9 % (de la 2,33 mld. EUR la 4,01 mld. EUR), Islanda cu 210,3 % (de la 0,71 mld. EUR la 2,20 mld. EUR), iar Turcia cu 147,1 % (de la 1,19 mld. EUR la 2,94 mld. EUR) (principalii parteneri comerciali). Norvegia rămâne cel mai stabil furnizor, cu o creștere de 51,9 % și o cotă importantă, furnizând în 2025 aluminiu de 4,54 mld. EUR.

Concentrația pieței de import a scăzut continuu, semn al unei diversificări reale

Indicele Herfindahl-Hirschman (HHI) al importurilor a trecut de la 875 la 679 (–22,4 %), confirmând o distribuție mai echilibrată a surselor de aprovizionare (concentrația pieței). Pe export, HHI a coborât mai puțin accentuat, de la 1 018 la 899 (–11,7 %), reflectând o stabilitate mai mare a destinațiilor tradiționale, precum Regatul Unit și Elveția.

Pe export, Regatul Unit rămâne principala piață, iar India și Statele Unite au înregistrat dinamici remarcabile

Exporturile către Regatul Unit au crescut cu 12,4 %, până la 3,77 mld. EUR, urmate de Elveția (+54,5 %, 2,65 mld. EUR) și Statele Unite (+69,7 %, 2,61 mld. EUR). Cel mai mare salt relativ îl înregistrează India, care a atras exporturi de 0,93 mld. EUR, o creștere de 183,6 % față de 2015. Turcia și Norvegia s-au remarcat de asemenea prin creșteri de 84,2 %, respectiv 68,4 %, consolidând poziția UE ca furnizor de semifabricate și produse finite în vecinătatea sa extinsă.

3. Dinamica segmentelor de produs: materii prime dominante și ascensiunea exporturilor de deșeuri

Aluminiul brut (7601) rămâne principalul produs importat, urmat de table și benzi (7606)

Importurile de aluminiu sub formă brută (cod 7601) au atins 6,33 milioane tone și 16,4 mld. EUR în 2025, de la 10,1 mld. EUR în 2015, reprezentând aproximativ jumătate din valoarea totală importată (comparație pe segmente de produs). Table și benzi cu grosime peste 0,2 mm (7606) au atins 3,93 mld. EUR, iar barele și profilele (7604) 2,0 mld. EUR. Aceste trei categorii însumează cea mai mare parte a facturii de import, subliniind rolul UE ca procesator al semifabricatelor din aluminiu.

Exporturile de deșeuri și resturi de aluminiu (7602) au explodat, aproape triplându-se valoric

Valoarea exporturilor de deșeuri și resturi (7602) a sărit de la 0,85 mld. EUR în 2015 la 2,32 mld. EUR în 2025 (+174 %). Acest avânt reflectă atât o colectare mai eficientă a deșeurilor în UE, cât și o cerere externă solidă pentru materie primă secundară. În același timp, aluminiul brut (7601) exportat a crescut mai temperat, de la 0,65 mld. EUR la 1,04 mld. EUR, iar table și benzi (7606) au rămas cel mai valoros segment de export, cu 4,50 mld. EUR.

Articolele finite confirmă poziția UE ca exportator de produse cu valoare adăugată ridicată

Segmentele „construcții și părți de construcții” (7610) și „articole din aluminiu n.c.a.” (7616) au generat exporturi de 2,32 mld. EUR, respectiv 2,56 mld. EUR în 2025, cu prețuri unitare foarte mari (12 451 EUR/tonă pentru 7610, 19 123 EUR/tonă pentru 7616). Aceste valori subliniază avantajul competitiv al industriei europene în prelucrarea avansată a aluminiului, chiar dacă volumele fizice sunt modeste comparativ cu materiile prime.

Șocurile de preț din 2022 au afectat semnificativ mai multe rute comerciale

Analiza volatilității confirmă că 2022 a fost un an de ruptură: prețurile de export către Japonia, Coreea de Sud, Canada și Turcia au înregistrat salturi de 42-71 % față de perioada de bază 2020-2021 (șocurile de preț). Pe importuri, Mozambic, Emiratele Arabe Unite și Bahrain au cunoscut creșteri de preț de 65-70 %. Chiar dacă unele prețuri au moderat ulterior, nivelurile post-șoc au rămas net superioare celor din perioada pre-pandemică.

Concluzie

Comerțul UE cu aluminiu și articole din aluminiu a intrat într-o nouă paradigmă în decursul ultimului deceniu. Deficitul comercial s-a adâncit, iar dependența netă de importuri a atins un nivel istoric ridicat, însă această evoluție a fost însoțită de o diversificare binevenită a surselor de aprovizionare, diminuând riscul concentrării pe un singur mare furnizor. Retragerea Rusiei a fost compensată de ascensiunea Chinei, Islandei și Turciei, în timp ce Norvegia și-a consolidat poziția de furnizor stabil. Pe latura exporturilor, UE își valorifică expertiza în produse finite cu valoare unitară mare, dar exportul masiv de deșeuri ridică întrebări cu privire la pierderea unei resurse secundare strategice. Șocul de preț din 2022 a lăsat urme vizibile asupra prețurilor de-a lungul întregului lanț valoric, iar volatilitatea rămâne un element de monitorizat atent. În ansamblu, datele dezvăluie o piață europeană a aluminiului aflată într-un proces accelerat de transformare structurală, cu implicații importante pentru autonomia industrială și politica comercială a Uniunii.

Generat la 2026-07-25 pe baza datelor de la tradedashboard.eu

Raport generat de o mașină: accelerează analiza umană, chiar cu riscul de a o induce uneori în eroare. Nu o poate înlocui niciodată complet.

Dacă aveți nevoie de consiliere privind politica comercială europeană sau de reprezentare a intereselor dvs. la Bruxelles, nu ezitați să mă contactați la support@tradedashboard.eu. Veți găsi CV-ul meu la această adresă.